

Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet

HØRINGSNOTAT

Kontor
Forsyningskontor I

Dato
6. februar 2019

J nr. 2018-4006

/ KTH

Høringsnotat vedr. forslag til Lov om ændring af lov om Energinet, lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning (Nye rammer for Energinets selskabsstruktur, gebyrfinansiering af overflyttede tilsynsopgaver fra Energinet til Energistyrelsen og supplerende regler til forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden m.v.)

Lov om ændring af lov om Energinet, lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning blev sendt i ekstern høring den 19. december 2018 med frist for afgivelse af høringssvar den 17. januar 2019.

Der er modtaget i alt 7 høringssvar i høringsperioden.

Følgende 5 høringssvar har fremsendt bemærkninger til lovforslaget:

- Dansk Energi, Det Økologiske Råd, FSE- Foreningen for Slutbrugere af Energi, Danmarks Vindmølleforening og Dansk Fjernvarme

Følgende 2 høringssvar har oplyst, at de ingen bemærkninger har til lovforslaget:

- Datatilsynet og FSR - Danske Revisorer

I det følgende vil de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar blive gennemgået efterfulgt af ministeriets bemærkninger for hvert emne. Bemærkningerne er markeret med kursiv. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Høringssvarene har berørt følgende emner:

Nr. 1 Lovforslagets del vedrørende omorganisering af Energinet

Nr. 2 Lovforslagets del vedrørende gebyrfinansiering af overflyttede tilsynsopgaver fra Energinet til Energistyrelsen

Nr. 3 Lovforslagets del vedrørende supplerende regler til forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden

Nr. 4: Mulighed for at overvælte gebyromkostninger på forsyningspligt-kunder

Ad nr. 1: Lovforslagets del vedrørende omorganisering af Energinet

FSE – Foreningen for Slutbrugere af Energi og Danmarks Vindmølleforening anfører, at reguleringen af Energinet bør følge anbefalingerne i statens ejerskabspolitik, særligt

vedrørende forholdet mellem bestyrelsen i moderselskabet og ejerministerens beføjelser. Foreningerne kan ikke genkende de udfordringer i forhold til styring af de enkelte forretningsområder, som beskrives i lovforslagets bemærkninger, og som har givet anledning til udskillelse af en række aktiviteter i særskilte datterselskaber. Foreningerne anfører hertil, at unødvendige selskabsdannelser bør undgås, medmindre saglige hensyn taler herfor, idet øget administration og bureaukrati ikke bidrager til en øget gennemsigtighed og service til brugerne og aktørerne. Energinets varetagelse af myndighedsopgaver bør håndteres ved en tydelig ansvarsplacering i virksomheden ud fra en analyse af, hvordan denne problemstilling håndteres i andre EU-lande, således at Energinets selskabsstruktur ikke kommer til at udgøre en hindring i relation til samarbejdet med andre systemansvarlige virksomheder. Danmarks Vindmølleforening anfører herudover, at fremtidige ændringer af reguleringen af Energinet bør have et mere tydeligt fokus på betjening af de aktører, som agerer i elsystemet, således at varetagelsen af virksomhedens kerneopgaver er effektiv og gennemsigtig.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet bemærker hertil, at omorganiseringen af Energinet, som ligger til grund for nærværende lovforslag, er foretaget ud fra anbefalingerne i statens ejerskabspolitik og ud fra et ønske om en gennemsigtig og overskuelig selskabskonstruktion, som tillader den bedst mulige fokusering af de forskellige forretningsområder i selvstændige datterselskaber samtidig med en stærk overordnet planlægning af virksomhedens aktiviteter i moderselskabet.

De udfordringer i forhold til styring af de enkelte forretningsområder, som fremhæves i bemærkningerne i lovforslaget, er blevet påpeget af Energinet selv, men også af branchen, ligesom dette synspunkt er understøttet i de analyser, som ligger til grund for omstruktureringen af Energinet. I analyserne er der ligeledes inddraget erfaringer fra nabolande, vi normalt sammenligner os med, og det er vurderingen, at den valgte organisering ikke vil skabe problemer i forhold til samarbejdet med andre systemansvarlige virksomheder, Energinet skal samarbejde med. Inden omorganiseringen af Energinet i 2017 var der siden Energinets oprettelse i 2005 sket en forøgelse af selskabets aktiviteter, uden at der blev foretaget nogen tilpasninger af selskabet, som var organiseret med en enhedsstruktur. Placeringen af en del af Energinets aktiviteter i nye datterselskaber er derfor sket ud fra behovet for en fokuseret varetagelse af disse forretningsområder. Der er tale om en helt sædvanlig selskabsstruktur med et moderselskab, som er ansvarlig for den overordnede planlægning af virksomhedens aktiviteter, og en række underliggende datterselskaber, som er ansvarlige for deres selvstændige forretningsområde. Omorganiseringen er således foretaget på baggrund af væsentlige saglige hensyn og med et helt overordnet fokus på at sikre gennemsigtighed og effektivitet i Energinet.

Det skal dog fremhæves, at omorganiseringen af Energinet ikke foretages eller muliggøres med nærværende forslag om ændring af lov om Energinet. De retlige hensyn bag omorganiseringen afspejles i nærværende lovforslag, men selve omorganiseringen er allerede foretaget. I lovforslaget foretages der ikke en gennemgang af analyserne bag omorganiseringen, men alene de betragtninger, som er relevante for, hvorledes reguleringen skal støtte op om den valgte organisering. Lovforslaget er udformet ud fra den nødvendige

hensyntagen til Energinets behov for fleksibilitet i tilrettelæggelsen af sin virksomhed og behovet for offentlig kontrol med de samfundsvigtige opgaver, som varetages i Energinet.

Høringssvaret har derfor ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

Dansk Energi udtrykker sig positivt over for lovforslaget, men anfører, at det i lovforslaget bør tydeliggøres, hvad der menes med myndighedslignende opgaver. Samtidig bemærkes det, at lovforslagets bemærkninger bør afspejle, at der skal være fokus på adskillelse mellem virksomhedsdrift og myndighedsopgaver, herunder i forhold til deling af data datterselskaberne imellem i relation til Energinets datahub og vandtætte skodder mellem koncernens selskaber. Dansk Energi gør opmærksom på, at bestemmelsen om, at direktionen i Energinets moderselskab skal have flertal i bestyrelserne for Energinets helejede datterselskaber vil medføre personsammenfald i uoverensstemmelse med det overordnede fokus på uafhængighed og adskillelse af aktiviteter i moderselskabets myndighedsenhed og Energinets virksomhedsjuridiske funktioner. Herudover spørger Dansk Energi til anvendelsen af begrebet konkurrenceudsatte aktiviteter i lovforslagets bemærkninger, idet Dansk Energi ikke har kendskab til, at Energinet udfører nogen konkurrenceudsatte aktiviteter.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet bemærker hertil, at der med myndighedslignende opgaver henvises til de opgaver, Energinet som transmissionssystemoperatør varetager i form af at fastsætte forskrifter for markedets aktører og føre det nødvendige tilsyn hermed samt træffe afgørelser over for systembrugere, hvilket også fremgår af lovforslagets bemærkninger herom. Der er dog ikke udarbejdet en udtømmende liste over Energinets myndighedslignende opgaver, men der er angivet hvilke hensyn, der ligger bag begrebet, således at Energinet til enhver tid kan rubricere virksomhedens forskellige aktiviteter som myndighedslignende opgaver eller driftsmæssige opgaver.

For så vidt angår Dansk Energis bemærkninger vedrørende adskillelsen af virksomhedens forskellige aktiviteter, herunder retningslinjer for udveksling af data mellem selskaber er dette ikke emnet for nærværende lovforslag. Energinet er fortsat en samlet virksomhed, som kan organisere sig frit inden for lovens rammer. Med lovforslaget fastsættes det, at myndighedslignende opgaver altid skal varetages i moderselskabet, hvorimod mere driftsprægede opgaver kan varetages i datterselskaber. Herudover er der en række krav til Energinets tilrettelæggelse af sine aktiviteter og krav om adskillelse heraf i de love, der regulerer Energinets opgaver, såsom lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om fremme af vedvarende energi. Det er herudover ikke hensigten at sætte krav til Energinets organisering af sine virksomhedsaktiviteter.

Det er tværtimod en hensigt med lovforslaget at styrke Energinets ledelse og ministerens kontrol med aktiviteterne i koncernens datterselskaber. Dette er baggrunden for bestemmelsen om, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan beslutte, at koncerndirektionen i Energinet skal have flertal i bestyrelserne i Energinets helejede datterselskaber. Hermed kan ministeren sikre en ubrudt styringskæde, hvorefter ministerens beskeder til Energinets koncernbestyrelse implementeres af koncerndirektionen, som

samtidig er repræsenteret i koncernens datterselskaber, hvor de ligeledes er med til at sikre implementering af ministerens beslutning. Bestemmelsen er imidlertid ændret, således at det mere tydeligt fremgår, at ministeren kan vælge andre kriterier for sammensætning af bestyrelserne i Energinets helejede datterselskaber, så det eksempelvis er muligt at tage hensyn til krav om adskillelse af aktiviteter i anden lovgivning vedrørende Energinets virksomhed i relation til personsammenfald mellem bestyrelserne i forskellige selskaber.

Vedrørende bemærkningen om konkurrenceudsatte aktiviteter, er der tale om anvendelse af et forkert begreb, da der er tale om økonomiske og ikke-økonomiske aktiviteter. Dette er præciseret i lovforslagets bemærkninger.

Ad nr. 2: Lovforslagets del vedrørende gebyrfinansiering af overflyttede tilsynsopgaver fra Energinet til Energistyrelsen

Dansk Energi finder det positivt, at tilsynsopgaven i relation til det almene beredskab og it-beredskabet flyttes til Energistyrelsen. Dansk Energi forventer, at branchen bliver inddraget i forbindelse med arbejdet med bekendtgørelsen, og Dansk Energi opfordrer til, at det fremgår mere tydeligt af lovbemærkningerne til lovforslaget, hvorvidt der er tale om et grundbeløb eller timebetaling for tilsynet. Det er Dansk Energis anbefaling, at der i den kommende bekendtgørelse for opkrævning af gebyr ved myndighedsbehandling på beredskabsområdet anvendes en model, der bygger på en grundbeløbsopkrævning.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet bemærker hertil, at branchen vil blive inddraget i forbindelse med arbejdet med bekendtgørelsen om betaling for myndighedsbehandling i Energistyrelsen. Det er i lovforslagets bemærkninger blevet præciseret, at det forudsættes, at der ved bekendtgørelse vil blive fastsat regler om gebyrer, som er baseret på generelle grundbeløb.

Ad nr. 3: Lovforslagets del vedrørende supplerende regler til forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden

Det Økologiske Råd anfører overordnet, at der mangler fokus i lovforslaget på den fremtidige rolle for gassystemet. I denne forbindelse særligt i forhold til kommende lagring af grøn gas, der tænkes anvendt til brug for elproduktion, og som dermed i følge Det Økologiske Råd ikke bør indgå i ordningen om gasforsyningssikkerhed efter forordningen.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet bemærker hertil, at formålet med forordningen først og fremmest er hensynet til beskyttelse af menneskers liv og helbred i tilfælde af en større europæisk gaskrise, fordi gas i dag bl.a. spiller en væsentlig rolle som brændsel til opvarmning i husholdninger. Gasforsyningssikkerhedsforordningen indeholder i dag mulighed for at undtage visse kritiske elproducerende kraftværker fra at skulle afstå gas i henhold til forordningens solidaritetsmekanisme. På europæisk plan spiller grønne gasser stadig en begrænset rolle i gasnettet. Der er derfor ikke i forordningen en skelnen mellem gassernes oprindelse – og dermed heller ikke taget højde for situationen med reserveret grøn gas til elproduktion i lager.

Høringssvaret giver derfor ikke anledning til ændringer.

Dansk Fjernvarme anfører, at foreningen stiller sig til rådighed for at bistå Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet i arbejdet med de kommende administrative forskrifter, der på baggrund af hjemlen i lovforslaget vil sikre gennemførelse af bestemmelser i gasforsyningssikkerhedsforordningen. Endvidere anfører foreningen, at der bør være proportionalitet mellem forordningens ultimative værste kriseniveau (solidaritetskrisen) og så den historisk høje gasforsyningssikkerhed i Danmark, således at den faktiske risiko for en solidaritetskrise vil være åbenbar. Endvidere anfører foreningen, at der vil være tale om en række tekniske udfordringer i forhold til faktisk at afkoble fjernvarmekunder, samt at afbruddet kræver et systemisk overblik inden for de enkelte fjernvarmesystemer. Endvidere spørger foreningen om kompensation til fjernvarmekunderne. Endelig spørger foreningen til en entydig hjemmel til, at fjernvarmeselskaberne vil kunne sende meddelelse om afbrud ud til kunderne.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet bemærker hertil, at der påtænkes et tæt samarbejde med aktørerne om fastsættelse af de kommende administrative forskrifter. Ministeriet er opmærksomt på, at de administrative forskrifter i videst muligt omfang skal være proportionelle i forhold til formålet med forordningen og praktisk operationelle ved en erklæret gasforsyningskrise. Det skal understreges, at forordningens mekanismer skal ses som en sidste udvej for at opretholde gasforsyningen til de mest sårbare gaskunder i forbindelse med en større europæisk gaskrise, som f.eks. en væsentlig afbrydelse af gasforsyningen fra tredjelande. Selvom forordningen sender et signal om europæisk solidaritet, så kræver nødforsyningsplaner og de heraf afledte foranstaltninger et forudgående planlægningsarbejde. Arbejdet har beredskabslignende karakter, selvom en isoleret gasforsyningskrise ikke nødvendigvis vil kræve en indebære en egentlig beredskabssituation.

Ministeriet er opmærksomt på, at krav om afbrydelse af fjernvarmeforsyningen til blandt andet erhvervs kunder vil give fjernvarmeværker tekniske udfordringer, hvorfor ministeriet med tilfredshed noterer sig, at Dansk Fjernvarme stiller sig til rådighed med bistand til at sikre en hensigtsmæssig gennemførelse af forordningens bestemmelser om afbrydelse fjernvarmekunder på helt eller delvist gasfyrede fjernvarmeværker ved en gasforsyningskrise.

Med hensyn til spørgsmålet om kompensation, så vil den endelige udformning af ordningen afhænge af mellemstatslige aftaler. Det klare udgangspunkt for en kompensationsordning er dog, at såfremt der sker afbrydelse af fjernvarmekunder, som følge af at Danmark modtager en anmodning om at udvise solidaritet, så vil tab i den henseende være kompensationsberettiget. Lovforslaget ændrer i øvrigt ikke på sædvanlige danske regler om erstatning og kompensation, hvorfor den kommende kompensationsordning skal ses som noget særskilt.

Endelig vil der i forbindelse med den foreslåede hjemmel til ministeren om at give fjernvarmeselskaberne påbud om at give de berørte fjernvarmekunder meddelelse om en eventuel afbrydelse af varmeforsyningen ved en væsentlig gasforsyningskrise er der

grundlæggende tale om en myndighedsbeslutning. Det betyder i praksis, at myndighedsbeslutningen vil blive truffet på et overordnet plan, hvorefter fjernvarmeselskaberne alene skal videreformidle beslutningen til de berørte kunder. Der vurderes derfor ikke at være behov for en særskilt lovhjemmel til fjernvarmeselskaberne.

Ad nr. 4: Mulighed for at overvælte gebyromkostninger på forsyningspligt kunder

Dansk Energi bemærker, at der bør skabes lovhjemmel til, at gasleverandører, der leverer gas som et forsyningspligtprodukt, kan viderefakturere gebyromkostninger til kunderne for Forsyningsstilsynets kontrol med produktet. Det kan de ikke efter gældende regler i modsætning til andre gasleverandører, der leverer rene handelsprodukter. Det skyldes, at der er et fast pristillæg for levering af et forsyningspligtprodukt, efter § 37b, stk. 3, i lov om naturgasforsyning, og at prisen ikke kan omfatte andre omkostninger end dem, der fremgår af bestemmelsen, hvilket ikke omfatter gebyromkostninger. Dansk Energi bemærker, at det er urimeligt, og at det må skyldes en fejl ved udformningen af gældende gebyrmodel i 2017. Dansk Energi bemærker samtidigt, at dette forhold falder uden for selve lovforslagets område.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet bemærker hertil, at opgaven som leverandør af et forsyningspligtprodukt blev udbudt til potentielle gasleverandører i 2015. Det er korrekt, at den gældende gebyrmodel ikke var fastsat på tidspunktet for udbud af forsyningspligtbevillingen, og at forholdet ikke er reguleret i den gældende gebyrmodel. Forsyningspligtproduktet leveres samlet set til ca. 2 % af alle gaskunder og de gældende forsyningspligtbevillinger er for nyligt blevet forlænget til udløb den 31. marts 2020. Som DE bemærker, falder forholdet uden for selve lovforslagets område og kan derfor ikke give anledning til ændringer. Dansk Energis henvendelse vil dog fortsat blive behandlet med inddragelse af relevante parter.